

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets formål

Der kan efter § 22 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner ydes tilskud til kommuner på øer, der består af en eller to kommuner. Det er en forudsætning, at øen er uden fast forbindelse, dvs. trafikken til og fra øen varetages af færger. I henhold til denne bestemmelse ydes der tilskud til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing. Det er fortsat hensigten, at tilskuddet skal ydes til disse kommuner. Fanø Kommune skal som hidtil ikke modtage tilskud. Dette skyldes, at Fanø Kommune – i modsætning til de fire øvrige kommuner – har et forholdsvis højt skattegrundlag. Kommunen ligger tæt på fastlandet og er ikke i samme grad som de øvrige ø-kommuner præget af isolation. Hertil kommer, at kommunen ikke er økonomisk involveret i færgedriften til øen.

Tilskuddet efter § 22 ydes med henblik på i et vist omfang at kompensere kommunerne for de merudgifter, som disse kommuner har som følge af deres ø-beløgenhed.

Forslaget indebærer en forøgelse af dette tilskud samt en forenkling af reglerne herom.

Baggrunden for forslaget om at forøge tilskuddet er, at der i de senere år er foretaget betydelige investeringer i nye færger til betjeningen af Læsø og Ærø. Disse investeringer vil i de kommende år medføre en betydelig belastning af disse kommuners økonomi, og forøgelsen af tilskuddet sigter specielt på at afhjælpe de økonomiske problemer i kommunerne på disse øer.

Formålet med lovændringen er således først og fremmest at forøge tilskuddet til kommunerne på Læsø og Ærø. Forslaget sigter ikke mod at forøge tilskuddet til Samsø Kommune. Det skyldes bl.a., at staten ved Banestyrelsen yder betaling for driften af færgeruten Kalundborg-Samsø.

Herudover sigter lovforslaget på at gøre tilskuddet mere tidssvarende, således at der bliver tale om et generelt tilskud til disse kommuner frem for et tilskud, der til en vis grad er øremærket. Det indebærer, at der

ikke længere i loven fastsættes betingelser om kommunernes anvendelse af midlerne. Bestemmelsen får hermed samme karakter som de øvrige bestemmelser i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Endvidere indeholder lovforslaget i § 2 en række ændringer af lov om trafikstøtte til de mindre øer. Formålet med ændringerne er at sikre, at amtskommunernes og kommunernes betaling efter lov om trafikstøtte til de mindre øer sker i overensstemmelse med bestemmelserne i det forslag til lov om færgefart, herunder bestemmelserne om udbud, som trafikministeren har fremsat for Folketinget samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag.

De foreslåede ændringer indebærer ikke nogen ændringer i den såkaldte »tredjedelsordning«, der gælder efter loven vedrørende henholdsvis statens, amtskommuners og kommuners finansiering af færgedrift for så vidt angår de af loven omfattede færgeruter.

De gældende regler

I henhold til de gældende regler yder indenrigsministeren et årligt tilskud til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing. Det samlede tilskud for tilskudsåret 1999 til disse fire kommuner udgør 27,7 mio. kr. Dette tilskud fordeles til de pågældende kommuner efter befolkningstal, antal 16-19 årige, transporteret fragtmængde og sejltid.

Tilskuddet til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing ydes under forudsætning af, at vedkommende kommune efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren efter indstilling fra vedkommende amtsråd, yder tilskud med henblik på at lette besejlingsforholdene og at støtte unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte øerne. Herudover er det en betingelse for tilskud, at vedkommende amtsråd yder et tilskud af en størrelse, der fastsættes af indenrigsministeren.

I henhold til denne bestemmelse har indenrigsministeren i årene 1989 og 1990 godkendt tilskudsordningerne for disse fire kommuner. Disse ordninger er – med enkelte justeringer – stadig gældende.